

Forbrugerrådet Tænk Kemi

Projektstatus

1. januar – 31. december 2024

Indhold

1. Aktiviteter i 2024.....	3
1.1 Highlights fra Forbrugerrådet Tænk Kemis indsats i 2024	3
1.2 Test og undersøgelser.....	5
1.3 Kemiluppen.....	6
1.4 Medieomtale.....	7
1.5 Hjemmeside.....	8
1.6 Sociale medier.....	8
1.7 Personlig rådgivning.....	9
1.8 Life AskREACH / Tjek Kemien	10
1.9 Andre aktiviteter	10
2. Ansatte.....	15
3. Status på succeskriterier	15

1. Aktiviteter i 2024

1.1 Highlights fra Forbrugerrådet Tænk Kemis indsats i 2024

Temu aftryk på testfronten

I 2024 har Forbrugerrådet Tænk Kemi lavet en lang række forskellige test og undersøgelser af 20 produkttyper, fx UV-hærdende gellak, bilshampoo, sæbebobler, solcreme og PFAS i skoimprægning.

Samlet set fik 41 % af de i alt 872 testede produkter i 2024 A-kolben og var uden en række problematiske kemikalier.

Da Temu i 2024 blev en af de mest benyttede onlineshops i EU, har Forbrugerrådet Tænk Kemi også brugt meget tid på at teste produkter som plastiklegetøj, legetøjsslim og engangsservice fra TEMU og andre platforme udenfor EU, hvor der blev fundet udbredt forekomst af uønsket og ulovlig kemi.

I alt har Forbrugerrådet Tænk Kemi gennemført 196 test og undersøgelser siden starten i 2015, og dermed testet flere end 6.400 produkter.

Alle relevante tests oversættes til engelsk og deles med vores internationale netværk, og den viden der genereres bruges flittigt i ICRT, BEUC- og ANEC-regi. I 2024 er der udsendt 6 engelske nyhedsbreve med oversatte test.

Kemiluppen i nye klæder

Kemiluppen fik i 2024 en større opgradering. Både appen og databasen bag blev gennemgribende opdateret og udvidet. Brugere har fået mulighed for at lave profil og se scanningshistorik og statistik over deres produkter per kolbe mv. og de har også via appen fået en lettere adgang til Forbrugerrådet Tænk Kemis test. En længe efterspurgt ændring er muligheden for selv at fremhæve ingredienser, som man gerne vil undgå (eller have) i sine produkter. Dermed kan allergikere fx få fremhævet deres allergener i appen. Brugen af Kemiluppen i 2024 voksede med knap 20% i forhold til 2023, som var det hidtidige rekordår.

Data fra Kemiluppen blev også brugt i forbrugerprojekter om Kortlægning og risikovurdering af fødevarerproteiner i kosmetiske produkter og Kortlægning af cannabisafløede ingredienser i kosmetiske produkter fra Miljøstyrelsen, og data er nu i alt brugt i 10 forbrugerprojekter fra Miljøstyrelsen.

EU-indsats har bl.a. sat fokus på Bisphenoler

På den internationale bane har Forbrugerrådet Tænk Kemi bl.a. testet drikkedunke i samarbejde med Holland, Tjekkiet, Spanien og Letland. Test fra Forbrugerrådet Tænk Kemi er blevet omtalt og brugt i forskellige internationale sammenhænge – fx har European Society for Paediatric Endocrinology fremhævet Forbrugerrådet Tænk Kemis test af bisphenoler i børneprodukter til at fremhæve behovet for at forbyde hormonforstyrrende stoffer i legetøj. BEUC – den europæiske forbrugerorganisation – har også omtalt mange af Tænk Kemis test i deres opgørelse over uønsket kemi i forbrugerprodukter.

Formidling i øjenhøjde med alt fra unge forskere til professionelle interessenter

I løbet af året blev der også rakt ud til forskellige målgrupper, bl.a. til flere hundrede unge ved årets Science Expo, med fokus på hvordan de udsættes for uønsket kemi i hverdagen, og til Cosmetics Europes store europæiske årskonference med oplæg om Kemiluppen og hvordan kosmetikbranchen kan hjælpe forbrugerne, bl.a. ved information og ved at undgå uønsket kemi.

Omverdensanalyse viser at Forbrugerrådet Tænk Kemi udfylder en særlig rolle

Der blev i december gennemført en omverdensanalyse, som viser, at Forbrugerrådet Tænk Kemi har stor betydning for brugerne, og at interessenterne generelt finder, at de har et godt samarbejde med Forbrugerrådet Tænk Kemi, som udfylder en særlig rolle i markedet med at hjælpe forbrugerne og sætte dagsordner.

Udvalgte nøgletal for 2024:

Scanninger med Kemiluppen: +4.6 mio (+19 %)

Test og undersøgelser: 20 (mål 15)

Pressecitater: 230 omtaler af Forbrugerrådet Tænk Kemi

Kendskab til Kemiluppen: 27 procent

1.2 Test og undersøgelser

	Antal produkter			
	A	B	C	i alt
12. dec 2024: Ansigtscreme (Deklaration)	35	15	12	62
29. nov 2024: Håndsæbe (Deklaration)	20	16	14	50
1. nov 2024: Legetøjsslim fra online markedspladser (Laboratorie)	11	0	14	25
25. okt 2024: Ftalater i legetøj fra online markedspladser (Laboratorie)	32	0	8	40
10. okt 2024: PFAS i imprægneringsmidler til sko (Laboratorie)	10	7	4	21
3. okt 2024: Ansigtssmaling (Deklaration)	12	0	0	12
30. sep 2024: Toiletrens (Deklaration)	4	36	16	56
23. sep 2024: PFAS i mælkeskummere (Undersøgelse)	10	0	11	21
10. sep 2024: PFAS i fødevarekontaktmateriale fra Temu (Laboratorie)	1	0	9	10
27. aug 2024: Cykelanhængere (Laboratorie)*	0	0	10	10
27. aug 2024: Kemi i maling (Laboratorie)*/**	9	9	12	30
1. juli 2024: Drikkedunke (Laboratorie)	4	0	4	8
21. juni 2024: Sæbebobler (Undersøgelse)	2	0	29	31
28. maj 2024: Solcreme (Deklaration)	22	10	20	52
3. maj 2024: Tyggegummi (Deklaration)	114	0	69	183
11. april 2024: Hårvoks (Deklaration)	15	10	18	43
8. april 2024: Hundeshampoo (Undersøgelse)	7	9	13	29
22. mar 2024: Klapvogne (Laboratorie)*	5	0	4	9
18. mar 2024: Bilshampoo (Deklaration)	2	1	18	21
14. mar 2024: Tandpasta (Deklaration)	10	16	5	31
8. mar 2024: Babymadrasser (Laboratorie)*	9	3	0	12
13. feb 2024: Flydende foundation (Deklaration)	10	6	12	28
5. feb 2024: Gellak (neglelak) (Deklaration/Undersøgelse)	0	0	70	70
2. feb 2024: PFAS i vinterstøvler (Undersøgelse)	11	0	7	18
	355	138	379	872

Kemitest og undersøgelser foretaget i perioden 1. januar-31. december 2024. Undersøgelser er spørgeundersøgelser om anvendelse af (uønskede) kemikalier for produkter, hvor der ikke er deklaraionskrav.

A, B og C henviser til hvor mange produkter, der er vurderet til den respektive bedømmelse. Tallet i sidste kolonne indikerer totalt antal af testede produkter.

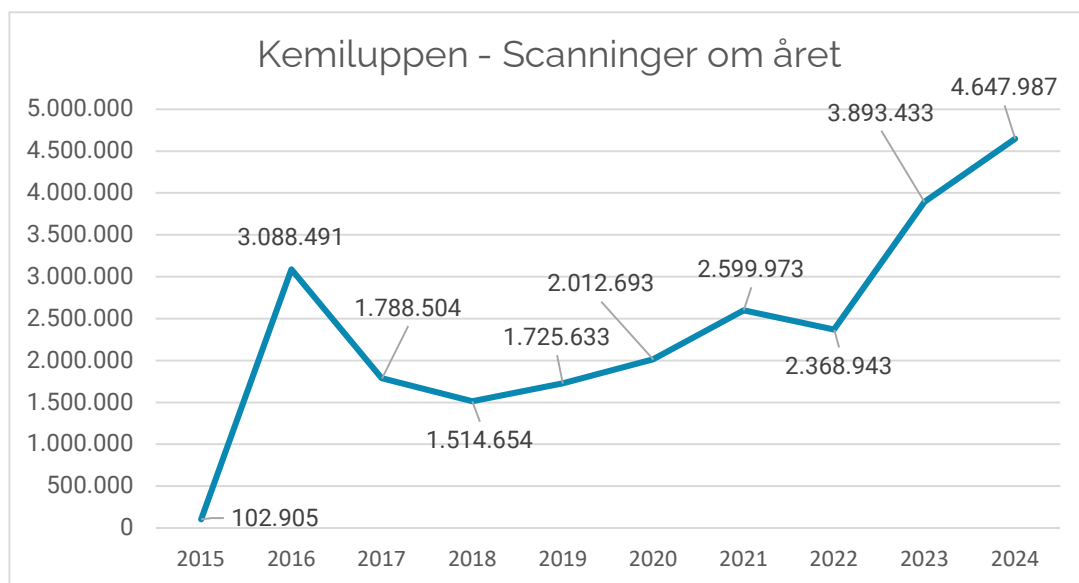
Test mærket med * er betalt af Forbrugerrådet Tænk. Testen mærket med ** er del-finansieret af fondsmidler.

Se også: <https://taenk.dk/kemi/saadan-tester-forbrugerradet-taenk-kemi>

Alle kemi-test er gratis¹ og offentliggjort på <https://taenk.dk/kemi>. Mange af testene offentliggøres også i Forbrugerrådet Tænks magasin, samt i de fleste tilfælde i Forbrugerrådet Tænks nyhedsbrev og på SoMe. Alle testresultater sendes i høring hos relevante virksomheder inden offentliggørelse.

1.3 Kemiluppen

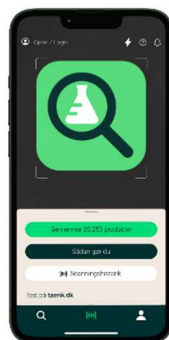
Kemiluppen har igen i 2024 været populær blandt forbrugerne, og igen mere populær end nogensinde. I 2024 blev Kemiluppen anvendt 4,6 mio. gange til at tjekke om der var uønsket kemi i kosmetik, plejeprodukter eller vaske- og rengøringsmidler.

- Næsten **24 mio. gange** er der et produkt, der er blevet tjekket med Kemiluppen siden december 2015.
- **12.699 scanninger om dagen** i gennemsnit i 2024. Det er 2.000 flere daglige scanninger end i 2023. (2023: 10.667, 2022: 6.490, 2021: 7.123, 2020: 5.499, 2019: 4.700, 2018: 4.100)
- **+40.000** produkter ligger i databasen og giver svar med det samme – heraf 23.000 aktuelle.
- **90 %** af forbrugerne fik svar med det samme i 2024.

¹ Forbrugerrådet Tænk har betalt en del kemi-test i forbindelse med funktionstest, og her stilles kemidelen gratis til rådighed for alle.

Kemiluppen er Forbrugerrådet Tænk Kemi app, der kan bruges til at scanne kosmetik og personlig pleje, samt vaske- og rengøringsmidler, hvor forbrugeren nemt får oplyst, om produktet indeholder uønsket kemi.

Vurderingen i Kemiluppen består af en faglig gennemgang af de deklarerede indholdsstoffer, og vurderingen giver forbrugeren svar på om produktet indeholder fx parfume, andre allergifremkaldende eller miljøbelastende stoffer, eller om produktet indeholder stoffer, der er under mistanke for at være hormonforstyrrende eller kræftfremkaldende jf. bl.a. EU's liste over mistænkte hormonforstyrrende stoffer, Miljøstyrelsens liste over uønskede stoffer, EUs Kandidatliste, SIN-listen, den fælles myndighedsliste over hormonforstyrrende stoffer (EDLists.org), og EUs harmoniserede klassificering.

Se alle vores lister her: <https://taenk.dk/kemi/saadan-tester-forbrugerradet-taenk-kemi>

Inden vurderingen offentliggøres, høres producenten, så de har mulighed for at komme med kommentarer.

Hvis produktet indeholder stoffer fra de nævnte lister, fremgår det tydeligt af vurderingen, om stofferne er lovligt at anvende.

1.4 Medieomtale

Mængden af hits på "Forbrugerrådet Tænk Kemi" i medieovervågningen er tilbage i det sædvanlige niveau efter rekordåret 2023, hvor kampagnen Bagsiden først fik meget presseomtale.

2019	2020	2021	2022	2023	2024
185	284	241	182	423	230

Tal fra Infomedia + Meltwater (2019-2021) og Retriever (2022, 2023 og 2024)

1.5 Hjemmeside

Antallet af unikke besøg er steget med 7% i 2024. Tallene stiger en anelse i 2024, på trods af, at 2023 skabte mange nye brugere på vores hjemmeside med vores kampagne Bagsiden Først.

(1.000)	2021	2022	2023	2024
Unikke brugere	453,5	645,4	857,9	923,1

Sessioner - antallet af gange en besøgende har været aktiv på websitet - måler vi på hver måned for at holde øje med interaktionen med vores indhold. Dette tal er stigende år hvor år - især efter vi har flyttet vores gamle hjemmeside kemi.taenk.dk hen på den nye hjemmeside taenk.dk i 2022.

(1.000)	2021	2022	2023	2024
Sessioner	598	748	1.078	1.115

Web trafik – 2015-2021: kemi.taenk.dk, 2022-: taenk.dk/kemi

Tallene i tabellen er hentet i Google Analytics, som måler webtrafikken på Forbrugerrådet Tænk Kemis websider.

1.6 Sociale medier

Facebook - Forbrugerrådet Tænk Kemi

Igen i år har Forbrugerrådet Tænk Kemis Facebook et stigende antal følgere, endda på niveau med 2023, hvor kampagnen "Bagsiden først" var med til at trække mange nye til.

Tendensen på Facebook er at 'man' ikke længere følger så mange, og derfor stiger tallene kun meget langsomt. Læg dertil at Facebooks ændrede algoritmer har gjort det sværere at få nye følgere på Facebook-siden (<https://www.facebook.com/ForbrugerradetTaenkKemi>).

Følgere på Facebook:

2019	2020	2021	2022	2023	2024
55.102	55.148	55.405	56.390	57.187	57.992

Opslag om uønsket kemi deles også på Forbrugerrådet Tænks Facebookside, der har +90.000 følgere. Her nås en bredere målgruppe.

Instagram

Forbrugerrådet Tænk har en Instagram konto, hvor opslag om test og nyheder fra Forbrugerrådet Tænk Kemi også offentliggøres. Opslag om uønsket kemi er blandt de mest populære på Forbrugerrådet Tænks Instagram. Instagram-profilen har +90.000 følgere, heriblandt mange i den yngre målgruppe.

Vi har for første gang i 2024 opgjort Forbrugerrådet Tænk Kemis udbredelse via Instagram, og her har vi en betydelig udbredelse.

I 2024 havde Instagramopslag om Forbrugerrådet Tænk Kemis arbejde samlet set 3.750.049 eksponeringer (visninger).

1.7 Personlig rådgivning

Forbrugere har mulighed for at kontakte os via e-mail (kemi@fbr.dk eller kemiluppen@fbr.dk) samt sociale medier via Facebook og Instagram.

Antal personlige henvendelser fra forbrugere i 2024:

kemi@fbr.dk: 262 mails

kemiluppen@fbr.dk: 172 mails

Sociale medier: anslået +1000 dialoger på Forbrugerrådet Tænk Kemis Facebook, Forbrugerrådet Tænks Facebook og Instagram.

Da opslagene for Forbrugerrådet Tænk Kemi deles på mange forskellige platforme, er der ikke lavet en præcis optælling af de henvendelser vi får via Facebook og Instagram, men kemiindholdet er blandt det indhold, som brugere spørger allermest ind til.

Ud over at være i kontakt med forbrugerne, så er Forbrugerrådet Tænk Kemi ofte i kontakt med virksomheder, forhandlere og producenter af produkter. Det sker i forbindelse med vurderinger i Kemiluppen, ved høringer og ved pressehistorier.

1.8 Life AskREACH / Tjek Kemien

Sammen med Miljøstyrelsen og 18 andre partnere har Forbrugerrådet Tænk Kemi driftet app'en Tjek Kemien og hjemmesiden www.tjekkemien.dk siden 2017. Og før det en dansk version siden 2013. Tjek Kemien kan forbrugerne anvende til at spørge virksomhederne, om produktet og emballagen indeholder kandidatlistestoffer.

Projektet LifeAskREACH blev afsluttet officielt i januar 2023, og der har ikke været aktiviteter i 2024 ud over drift af appen.

Miljøstyrelsen og Forbrugerrådet Tænk Kemi har forpligtet sig til at drive appen fremadrettet. Vi afventer en integration af SCIP-databasen fra ECHA, EU's kemikalieagentur.

Antallet af forespørgsler fra forbrugere i Tjek Kemien var i 2024 i alt 355, så knap en forespørgsel per dag. Danmark lå dermed på en 3. plads i antallet af scan/per indbygger i 2024 ud af 19 deltagende lande.

1.9 Andre aktiviteter

Nyhedsbreve

Forbrugerrådet Tænk Kemis nyheder deles via Forbrugerrådet Tænks nyhedsbreve, der sendes ud to gange om ugen. Nyhedsbrevet sendes ud til omkring 80.000 danskere, og der er i gennemsnit en kemihistorie hver uge. Historierne indeholder nyt om vores test, samt gode råd til hvordan man kan styre uden om uønsket kemi, samt leder trafik ind på vores website.

80.000 abonnerer på Forbrugerrådet Tænks nyhedsbrev.

Vi udsender stadig nyt om tests og andet indhold fra vores hjemmeside som push-beskeder i Kemiluppen, så vores mange brugere af appen bliver informeret om andre dele af vores arbejde. Flere end 200.000 har sagt ja til at modtage beskeder fra Kemiluppen.

Derudover ligger vores test på hjemmesiden nu også tilgængelige fra forsiden af Kemiluppen.

Kemikalieforum

Forbrugerrådet Tænk Kemi's projektchef deltager i Kemikalieforum, et forum hvor interessenter på kemiområdet er repræsenteret, og hvor omdrejningspunktet er brugen af kemikalier i forbrugerprodukter.

Standardiseringsarbejde

Legetøjsstandard

Forbrugerrådet Tænk Kemi deltog i 2024 i de nationale standardiseringsmøder. Vores fokus er fortsat på den uønskede kemi, og hvordan vi kan sikre, at der stilles bedst mulige krav i standarderne.

Standard for kemikalier i babyudstyr

Forbrugerrådet Tænk Kemi deltager fortsat i den arbejdsgruppe (CEN/TC 252 WG6 TG1), der arbejder på en horisontal standard for kemikalier i børneomsorgsprodukter (Child care articles – Chemical hazards - Requirements and test methods). Standarden skal sikre, at der stilles ens og højere kemikaliekrav end, hvad der på nuværende tidspunkt er medtaget i de produktspecifikke standarder for de omfattede børneomsorgsprodukter.

Oplæg og deltagelse i arrangementer m.m.

I løbet af 2024 har vi deltaget i en række arrangementer, hvor vi har holdt oplæg, blandt andet:

- Naturmødet - deltagelse i paneldebat om PFAS v. Vandministeriet
- Science Expo – oplæg om cocktaileffekt og Kemiluppen
- Fredericia Gymnasium – undervisning om uønsket kemi i plejeprodukter ifm. projektuge
- Cosmetics Europe årsmøde – oplæg om Kemiluppen og forbrugernes interesser
- GS1+Matas - oplæg om værdien ved online ingrediensinformation for kosmetik
- Folkemødet – deltagelse i paneldebat om kemikalier v. Det Europæiske Miljøagentur.
- EU-Ecolabel – oplæg om forbrugernes interesse for miljømærkede produkter
- BEUC Safety meeting – om uønsket kemi i produkter fra online markedspladser
- Legetøjsdagen - om legetøjsforordningen

Koordinering med myndigheder

Forbrugerrådet Tænk Kemi koordinerer løbende aktiviteterne med myndighederne, særligt Miljøstyrelsen og Fødevarestyrelsen. Vi sikrer at dobbelt arbejde undgås og at vi supplerer hinanden og opnår synergi.

Koordinering og samarbejde med interessenter

Mange samarbejder

Forbrugerrådet Tænk Kemi samarbejder med andre europæiske forbrugerorganisationer under ICRT samt med BEUC og ANEC, de to europæiske forbrugerorganisationer om test, høringssvar og standardisering. Forbrugerrådet Tænk samarbejder også med de danske grønne NGO'er fx DN, Rådet for Grøn Omstilling, Plastic Change, men også med europæiske organisationer, såsom European Environmental Bureau (sammenslutning af grønne NGO'er i Europa), organisationerne i vores følgegruppe, og selvfølgelig de danske myndigheder, Miljøstyrelsen, Fødevarestyrelsen og Sikkerhedsstyrelsen.

Forbrugerrådet Tænk Kemi havde i 2024 også bl.a. disse samarbejder:

- Samarbejde med SSI om forbrugeres udsættelse for bl.a. mistænkte hormonforstyrrende stoffer fra plejeprodukter og rengøringsmidler ud fra indkøbsdata og Kemiluppens database
- Samarbejde med forskere fra Aarhus Universitet om hormonforstyrrende stoffer
- Internationalt testsamarbejde om PFAS-indhold i +200 forbrugerprodukter
- Rigshospitalet om urenheder i solfiltre
- Temu-taskforce arbejdsgruppe
- Maling – fondssamarbejde om uønsket kemi (i regi af Forbrugerrådet Tænk)

Forbrugerrådet Tænk Kemis følgegruppe

I 2024 blev der afholdt møde i følgegruppen i december, som indeholdt status for året og planen for det kommende år.

Ved mødet blev omverdensanalysen præsenteret og der var oplæg fra ChemSec om deres arbejde heriblandt samarbejde med virksomheder om at udfase uønsket kemi.

Kort om følgegruppen:

Forbrugerrådet Tænk Kemis følgegruppe består af repræsentanter fra:

Astma-Allergi Danmark, Videncenter for Allergi, Dansk Erhverv, Landbrug & Fødevarer, Miljø- og Ligestillingsministeriets Departement, Miljøstyrelsen, Fødevarestyrelsen, Rådet for Grøn Omstilling,

Danmarks Naturfredningsforening, Kosmetik- og hygiejnebranchen, DI og Erhvervs- og vækstministeriet, COOP, CO-industri, Center for Hormonforstyrrende Stoffer og brancheforeningen VKH.

Formålet med følgegruppen er orientering og dialog om Forbrugerrådet Tænk Kemis arbejde, herunder drøftelse af de halvårslige projektstatusser og årlig projektevaluering, samt udvikling af nye ideer og initiativer.

Videndeling med Miljøstyrelsen, Fødevarestyrelsen og andre institutioner, samt forskere.

Alle vores testresultater bliver fortsat delt med myndighederne, Miljøstyrelsen, Kemikalieinspektionen eller Fødevarestyrelsen.

Figur 1 Overblik over en række nationale samarbejdspartnere

Myndigheder, konsulenter (for myndigheder) samt forskellige forskere efterspørger stadig data fra Kemiluppen. Vores data bliver også delt med vores søsterorganisationer, herunder BEUC, den europæiske forbrugerorganisation.

De allerfleste tests, som Forbrugerrådet Tænk Kemi gennemfører, udgives på engelsk og deles i netværket af forbrugerorganisationer og grønne organisationer, herunder EDC Free Europe, European Environmental Bureau, de europæiske forbrugerorganisationer ANEC og BEUC, de nordiske forbrugerorganisationer samt ICRT (International Consumer Research and Testing). Enkelte test bliver ikke oversat, hvis produkterne er unikke for det danske marked, eller fordi testen udgives i flere andre lande på andre sprog, og derfor ikke er lige så relevant at få oversat.

Internationalt samarbejde – policy & test mm.

Figur 2 Overblik over int samarbejdspartnere

Se vores engelske oversættelser her: <https://taenk.dk/kemi/danish-consumer-council-think-chemicals>

Testene deles også via vores engelske nyhedsbrev, som går ud til relevante aktører på EU-plan. I 2024 udsendte vi 6 engelske nyhedsmails, samt på forskellige mail-lister, som rammer grønne og forbruger-NGOer.

2. Ansatte

Per 31/12 2024, var der 6 ansatte i Forbrugerrådet Tænk Kemi, svarende til 4,3 årsværk:

- Anne Beck Christensen, markedsresearcher
- Christel Søgaard Kirkeby, projektleder/konstitueret projektchef
- *Claus Jørgensen, projektchef (orlov)*
- Katja Laukkonen Ravn, kommunikationsansvarlig
- Stine Müller, projektleder
- Thora Uldall-Hansen, projektleder
- Noah Köppen Chondros, student

*Internt i Forbrugerrådet Tænk er Forbrugerrådet Tænk Kemi
placeret i afdelingen Test & Analyse v/afd. chef Hanne Damsted Vilsbøll*

3. Status på succeskriterier

Se projektevaluering 2024
